

Dyrktid til og deres Udgifter stige med 100 Rd., saa vilde Kjøbmanden være heldigere stillet end Embedsmanden, fordi han kunde tage af sin Kasse. Ja, det er jo rimeligt nok, at han kan tage af sin Kasse, men det kommer dog virkelig an paa, om han overhovedet har nogen Kasse. Nei, Kjøbmanden er netop i det anførte Tilfælde mindre heldig stillet end Embedsmanden. Sagen er nemlig den, at, dersom der indtræder et saadant Aar for Embedsmanden, saa maa han sige til sig selv: „Sag maa altsaa indskrænke mig til næste Aar eller i den sidste Halvdeel af Aaret — eftersom det nu stiller sig nærmere for ham — saameget, at jeg kan komme ud af det med 100 Rd. mindre; kan det ikke lykkes mig at indskrænke mig alle de 100 Rd. i det første Halvaar, maa jeg til næste Aar indskrænke mig yderligere.“ Saaledes kan han gøre sin Beregning, thi han veed, at han til næste Aar igjen faaer sine 1,200 Rd. Kjøbmanden staaer derimod meget vanskeligere, thi han maa sige til sig selv: „Sag har brugt 1,300 Rd. og har kun tjent 1,200 Rd.; hvorledes skal jeg nu bære mig ad, da jeg jo ikke veed, om jeg til næste Aar endog kun tjener 1,100 Rd. eller 1,000 Rd.“ Man kan altsaa ikke sige, at Kjøbmanden er heldigere stillet. Dernæst har man opregnet Embedsmændenes Byrder. Man har saaledes omtalt, at de have Skatter. Ja, ganske rigtigt, men det har Kjøbmanden ogsaa. Man har sagt, at de havde en Forpligtelse til at forsyne deres Enker, som kunde stige til 8 eller 15 pCt. Ganske rigtigt, men det har Kjøbmanden ogsaa; han har vel ingen Tvang paa sig dertil, han har Lov til at lade sin Enke og sine Børn sulte, hvis han vil, men dette Privilegium regner jeg ikke for Noget. Sag kalder det et Gode for Embedsmanden, at han i denne Retning har en Tvang paa sig. Kjøbmanden har, som sagt, ingen Tvang dertil, men han har alligevel Forpligtelsen; han maa, naar han ikke har eller ikke kan vente at faae saa store Indtægter, at han kan samle en Formue, som han kan efterlade sin Enke og sine Børn, naturligvis ogsaa drage Omkostning for deres Forsørgelse. Han maa dernæst ogsaa tænke paa, at han selv kan blive gam-

mel eller syg; hvad skal han saa gjøre? Han bør derfor ogsaa gaae ind i de omtalte Forsikringsforeninger. Sag siger altsaa, at Forholdet i denne Retning ikke er saa forskjelligt for Embedsmændene fra, hvad det er for Andre; de have Begge de samme Forpligtelser. Men, selv om man havde Ret i, at der var nogen Forskiel, saa siger jeg, at der endvidere paahviler Kjøbmanden andre Byrder, som Embedsmanden ikke har, eller rettere sagt, at Embedsmanden har Lettelse, som Kjøbmanden ikke har. Embedsmanden maa saaledes vel sørge for sine Efterladte, men han faaer dog endeel af Forsørgelsen af Staten, medens Kjøbmanden heelt maa sørge for sine Efterladte. Efter det foreliggende Forslag skal Embedsmanden ligeledes vel selv udrede endeel af sin Alderdomsforsørgelse, men endeel faaer han fremdeles af Staten, hvilket Kjøbmanden ikke gjør. Forholdet er altsaa ikke saaledes, at Embedsmændene ere vanskeligere stillede. Et ganske andet Spørgsmaal er det naturligvis, om det skal være saa, at de ere aldeles ligestillede. Det kan man vistnok ikke saaledes uden videre sige; men jeg siger dog, at det er min Grundsetning at lade deres Stilling nærme sig til hinanden saameget som muligt. Sag troer, at det er en sund Politikk, at vi, saavidt det lader sig forene med Sagens Natur, ophæve de Forskjelligheder, som i saa Henseende ere tilstede.

Det er dernæst blevet fremhævet, blandt Andet af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Spønnef), hvis Foredrag jeg forresten hørte med meget stor Fornøielse, at der dog er noget Urimeligt i at ville tvinge Embedsmænd til at spille i det Lotteri, hvorom der her er Tale, et voveligt Lotteri, et risikabelt Lotteri, som han kaldte det. Flere andre ærede Talere have ligeledes optaget dette Billede. Sag maae tilstaae, at det undrede mig at høre dette netop fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds, eftersom han selv i sin Tid her i Rigsdagen har indbragt Forslaget til den Lov, som tvinger Embedsmændene til at tegne Overlevelsesrenter for deres Enker, hvad der accurat ligesaameget er Lotteri. Sagen er imidlertid den, at det Hele slet ikke er noget Lotteri, men en Forsik-